

USNESENÍ

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Obvodního soudu pro Prahu 1, Ovocný trh 14, na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi tímto soudem a Městským soudem v Praze, pracoviště Hybernská 18, za účasti žalobce: C., spol. s r. o., a žalovaného: M. I. H. L., zastoupeného JUDr. Petrem Kalenským, advokátem se sídlem v Praze 2, Hálkova 2, ve věci žaloby o výmaz ochranné známky, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 30 C 197/2003,

t a k t o :

I. Příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 26. 3. 2003, sp. zn. O-137853, ve věci výmazu ochranné známky ve znění „N. A. N.“ z rejstříku ochranných známek, je soud ve správním soudnictví.

II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. září 2003, čj. 8 Ca 132/2003-51, se zrušuje.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 17. března 2005 navrhl Obvodní soud pro Prahu 1, aby zvláštní senát rozhodl ve sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který vznikl mezi ním a Městským soudem v Praze, ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 30 C 197/2003.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Rozhodnutím Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) ze dne 13. března 2002, sp. zn. O-137853, čj. 10058/2001, byl zamítnut návrh na výmaz ve výroku označené ochranné známky podle ustanovení § 25 odst. 1 písm. a), § 25 odst. 2 a § 25 odst. 3 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, a rozhodnuto, že složená kauce ve výši 2500 Kč se navrhovateli nevrací.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí rozklad, o kterém rozhodl předseda Úřadu dne 26. března 2003 tak, že se rozklad podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, zamítá a napadené rozhodnutí o zamítnutí návrhu na výmaz uvedené ochranné známky se potvrzuje a složená kauce ve výši 2500 Kč se nevrací.

Žalobce napadl toto rozhodnutí předsedy Úřadu žalobou ve správním soudnictví u Městského soudu v Praze, kde byla věc zapsána pod sp. zn. 8 Ca 132/2003. Městský soud v Praze o správní žalobě věcně nerozhodl a usnesením ze dne 29. září 2003 ji odmítl podle § 46 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V odůvodnění se soud zabýval především otázkou, zda v daném případě rozhodl správní orgán o věci soukromoprávní nebo veřejnoprávní, neboť to je podstatné pro vymezení hranice věcné

příslušnosti mezi soudy obecnými a správními se závěrem, že žalovaný Úřad rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromé věci, a proto návrh žalobce odmítl.

Současně poučil žalobce o tom, že se může domáhat svého práva podáním žaloby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci vydaného usnesení u okresního (obvodního) soudu, který je ve věci příslušný, a to tak, aby v této lhůtě žaloba došla k soudu příslušnému k občanskému soudnímu řízení (§ 82 odst. 3 občanského soudního řádu – dále jen „o. s. ř.“).

Žalobce se tímto poučením řídil a podal u Obvodního soudu pro Prahu 1 ve zmíněné lhůtě žalobu, jíž se domáhá nahrazení rozhodnutí Úřadu výrokem, aby byla předmětná ochranná známka vymazána z rejstříku ochranných známek.

Obvodní soud pro Prahu 1 poté podal zvláštnímu senátu dne 17. března 2005 v úvodu zmíněný návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat rozhodnutí v této věci. Navrhovatel má zato, že je v tomto případě dána kompetence správního soudu, jelikož se zde sice jedná o ochranu práv účastníka vůči jinému subjektu, toto právo však spadá jednoznačně do oblasti veřejného práva, protože je založeno na právu na řádnou registraci ochranné známky subjektem veřejné správy. Reforma správního soudnictví vyšla z požadavku na soudní kontrolu prováděnou soudy tak, aby tyto střežily vůči správě pouze excesy ze zákona a nepřejímala rozhodnutí ve věci samé. Z tohoto důvodu má navrhovatel zato, že žaloba o přezkoumání zákonnosti rozhodnutí předsedy Úřadu je v kompetenci správního soudu.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Právní institut ochranné známky se vyvinul z hospodářské potřeby výrobce nebo obchodníka dosáhnout toho, aby právě jeho zboží (služby) zájemci kupovali nebo si opatřovali a aby toto zboží nebylo zaměňováno s produkcí konkurence. Opatření zboží značkou výrobce nebo obchodníka nemá ovšem smysl bez toho, že tu bude dána záruka, že někdo jiný nemůže takovou značku použít. Záruku, která by měla praktický smysl, však může poskytnout jen vrchnostenská autorita (veřejná moc).

Vznik ochranné známky zajisté reflektuje (také) soukromý zájem jejího budoucího majitele, například proto, že po svém vzniku se známka může stát předmětem právního obchodu a její existence má pro jejího vlastníka hospodářský smysl, nicméně samotné udělení práva průmyslového vlastnictví nijak neztratilo svůj původní charakter veřejnoprávního privilegia, které je udělováno výlučně veřejnou mocí a v zájmu veřejném. Tím je zájem zákazníků či konzumentů zboží a služeb a jejich ochrany před napodobováním, falšování známek nebo jejich zneužíváním.

V dnešních podmínkách stát může stanovit podmínky, za kterých se smí uchazeč domoci kladného rozhodnutí správního úřadu. Úřad musí sice ochrannou známku zapsat do (veřejného) rejstříku (registrovat), ale musí také přihlášku zamítnout, nejsou-li splněny zákonné podmínky registrace, případně při splnění zákonných podmínek musí známku z rejstříku vymazat.

Právní vztah, který se takovým řízením a rozhodnutím řeší, vzniká mezi přihlašovatelem (při výmazu mezi majitelem známky) a správním úřadem. Takový vztah je vztahem mocenským. Nejde o vztah občanskoprávní (§ 7 odst. 1 o. s. ř.), protože takové vztahy při vrchnostenském autoritativním rozhodování mezi úřadem a stranou nevznikají.

Sama registrace (výmaz) známky tedy není soukromoprávní věc (jak se domnívá ve svém odůvodnění usnesení o odmítnutí žaloby Městský soud v Praze) a je nerozhodné, že registrací (výmazem) vznikají nebo zanikají soukromoprávní nároky. Žádná soukromá osoba, se kterou je přihlašovatel (majitel) v rovném postavení, mu nemůže registraci udělit ani mu nemůže známku vymazat. To může učinit jenom správní úřad, který k tomu má zákonnou kompetenci, a může to udělat jen tak, že o tom vydá vrchnostenský správní akt.

Proto tedy i v přezkumném řízení soudním se žalobce nedomáhá žádného svého soukromoprávního nároku, ale jen toho, aby správní úřad o věci rozhodoval podle zákona.

Odůvodnění lze pak pro úplnost uzavřít poznámkou, že rozhodnutí předpokládaná jednotlivými zákony na ochranu průmyslového vlastnictví přesně rozlišují, která rozhodnutí ve věci přísluší činit Úřadu a která soudu (v občanském soudním řízení). Ve věci patentů jsou v pravomoci soudů např. rozhodnutí o tom, komu svědčí právo na patent, stanovení výše odměny za právo na patent, výše licenčních poplatků v případě poskytnutí nucené licence, porušení práv z patentů. Ostatní rozhodnutí jsou v kompetenci Úřadu. I takovéto rozdělení – navíc za situace, kdy zákonodárce ani neupravil mechanismus, jímž by se vůbec mohlo dosáhnout zápisu ve veřejných knihách bez toho, že by taková povinnost byla soudem uložena Úřadu, který v řízení podle § 244 o. s. ř. není účastníkem řízení – představovalo pro zvláštní senát jen další podpůrný argument pro toto usnesení.

Z vyložených důvodů proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu ve věci výmazu ochranné známky náleží podle § 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb. soudu ve správním soudnictví.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 téhož zákona zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Městského soudu v Praze, které výroku, jímž byla kompetence určena, odporuje.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy.

Dále bude tedy Městský soud v Praze pokračovat v původním řízení o podané správní žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2005

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu